

Kertomus Kotikielen Seuran 78. toimintavuodesta

(14. 3. 1953—13. 3. 1954)

Kotikielen Seura on 78. toimintavuotenaan pitänyt kuusi kokousta: keväällä 1953 kaksi, syksyllä 1953 kolme ja keväällä 1954 yhden. Kokouksissa on ollut läsnä keskimäärin 35 henkeä ja niissä on pidetty seuraavat esitelmät ja alustukset:

14. 3. 1953 Ylioppilas ASKO VILKUNA Suomen kansan pyhä.
23. 4. 1953 Maisteri VILHO SETÄLÄ Vuorosana sanaluokista.
Maisteri PAULA VUORELA Sanomalehtien kielenkäytöstä (julkaistu Vir. 1953, s. 232—).
1. 10. 1953 Maisteri SINIKKA VIROLAINEN Tyylihavain-
toja kannakselaisesta kansankielestä (julkaistu Vir. 1953, s. 274—).
29. 10. 1953 Ylioppilas PAAVO PULKINEN Rinnastussanan-
parsista.
Maisteri MATTI HAKO Tietomiehiä ja tarinan-
taitajia.
26. 11. 1953 Ylioppilas HELKA NURMI Karjan levosta.
Ylioppilas TERHO ITKONEN Ulkomaiden paikannimistä (julkaistu Vir. 1953, s. 427—, ot-
sikkona Uusista kartoitamme poimittua).
11. 2. 1954 Dosentti EEVA LINDÉN Pukeutunut vai pukeissa? (julkaistu Vir. 1954, s. 83—).

Viime vuoden lokakuun kokouksen ohjelmasta huolehti ylioppilas-

kerho Siula. Jo mainittujen esitysten lisäksi ylioppilas Aimo Hiltunen luki Suomen kansan murrekirjasta Vilhelmiina Väänäsen murrejutun Laevoo oottaessa.

Maaliskuun 3. päivänä 1954 seura järjesti opiskelijajäsenilleen tutustumiskäynnin Valtionarkistoon. Maisteri Kauko Pirinen esitteli arkiston kokoelmia ja niiden käyttömahdollisuuksia. Mukana oli seuran sihteeri ja 18 Siulan jäsentä.

Siulan toiminnasta on tarkempia tietoja sen omassa toimintakertomuksessa.

Jäsenmaksunsa suorittaneita jäseniä on Kotikielen Seurassa ollut toimintavuoden aikana yhteensä 149, joista samalla Siulan jäseniä 71. Jäsenmaksu on ollut 200 mk lukuvuodelta.

Joulukuun 4. päivänä 1953 pitämässään kokouksessa seuran johtokunta päätti perustaa Hannes Tepon palkinto -nimisen palkinnon ja antaa sen ensimmäisen kerran, 25.000 markan suuruisena, maisteri Hannes Teppo -vainajan omaisille tunnustukseksi vainajan äidinkielemme vaalimisessa osoittamasta antaumuksellisesta uurastuksesta ja hänen suuriarvoisesta työstään äidinkielemme kehittämässä entistä täsmällisemmäksi ja notkeammaksi. Helmikuun 11. päivänä 1954 pidetyssä kokouksessaan seura hyväksyi johtokunnan toimenpiteet ja antoi johtokunnan tehtäväksi laatia palkinnon sääntöehdotuksen.

Seuran toimihenkilöinä ovat olleet seuraavat vuosikokouksessa 14. 3. 1953 valitut henkilöt: esimiehenä prof. *Lauri Hakulinen*, ensimmäisenä varaesimiehenä dos. *Aimo Turunen* ja

toisena varaesimiehenä yliopistonlehtori *Kaarlo Nieminen*, sihteerinä maist. *Simo Hämäläinen*, varasihteerinä maist. *Anneli Keskinen*, rahaston-, kirjaston- ja arkistonhoitajana dos. *Veikko Ruoppila*, tilintarkastajina kamreeri *Aimo Penttilä* ja tri *Matti Sadeniemi* sekä varatarkastajina dos. *Jouko Hautala* ja maist. *Matti Liimola*.

Seuran edustajina Sanakirjasäätiön valtuuskunnassa ovat olleet korkeakoulunlehtori *Eino Leskinen* varsinaisena ja yliopistonlehtori *Kaarlo Nieminen* varamiehenä sekä Tieteellisten seurain paikkannimitoimikunnassa maist. *Lyyli Rapola* varsinaisena ja prof. *Lauri Hakulinen* varamiehenä.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichmanin ja Artturi Kanniston rahastojen tänä vuonna käytettävissä olevista korkovaroista määräämään asetetussa lautakunnassa edustivat seuraa dos. *Veikko Ruoppila* ja tri *Matti Sadeniemi*. Maaliskuun 9. päivänä pitämässään kokouksessa lautakunta päätti varata nämä korot tulevaisuudessa käytettäväksi.

Vuoden 1953 kuluessa seura menetti kuoleman kautta neljä ansiokasta jäsentä: prof. *E. A. Tunkelon*, prof. *Martti Airilan*, leht. *E. V. Ahtian* ja maist. *Hannes Tepon*.

Seuran aikakauslehden Virittäjän

57. vuosikerta (1953) sisältää XXII + 432 sivua 4 niteenä. Lehden toimituskunnassa ei ole tapahtunut muutoksia.

Kertomusvuoden aikana seura on saanut seuraavat avustukset: Virittäjän julkaisemiseen valtiolta 920.000 mk, Alfred Kordelinin yleiseltä edistys- ja sivistysrahastolta 100.000 mk sekä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralta 100.000 mk. Virittäjän kokonaismenot olivat 1.372.258 mk, josta painatusmenoja 1.097.574 mk. Kun tilikauden voitosta (117.957 mk) vähennetään edellisen tilikauden tappio (112.916 mk), jää voittoa 5041 mk. — Kotikielen Seuran tulot olivat yhteensä 68.818 mk, josta Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralta saatua avustusta 50.000 mk, jäsenmaksutuloja 15.600 mk ja korkotuloja 3.218 mk. Menojen kokonaissumma oli 42.056 mk, josta on käytetty Hannes Tepon palkintoon 25.000 mk ja loput kokousilmoituksiin, postikuluihin yms. Suomen Kulttuurirahastolta edellisenä toimintavuotena saadusta 40.000 markan apurahasta on käyttämättä 27.000 mk.

Helsingissä maaliskuun 13. päivänä 1954

SIMO HÄMÄLÄINEN

Kotikielen Seuran sihteeri